proLékaře.cz | 12.11.2026

Cenu J. E. Purkyně 2021 obdržel neurochirurg prof. MUDr. Eduard Zvěřina, DrSc., FCMA

Předání nejvyššího lékařského ocenění udělovaného každoročně ČLS JEP se uskutečnilo na zámku v Libochovicích 16. 6. 2021 v rámci 63. Purkyňova dne. Pozvané hosty přivítalo lovecké trio, akci řídil prof. V. Palička, místopředseda ČLS, a Cenu laureátovi předal prof. Š. Svačina, předseda ČLS JEP. O kulturní úroveň se postaral fenomenální klavírista M. Novák. Předání Ceny posloužilo i charitě pro nadaci Konto Bariéry. Podstatnou součástí předání Ceny byly čtyři referáty. Prof. E. Zvěřina se více než 60 let odborného života věnuje dvěma tématům: výzkumu základních nervových funkcí u člověka a zavádění nových diagnostických a operačních metod v neurochirurgii. Začal již ve středoškolských letech v roce 1954 ve Fyziologickém ústavu ČSAV, pokračoval jako student Vojenské lékařské akademie v Hradci Králové a v letech 1961 až 1997 jako vedoucí laboratoře, zástupce a přednosta Neurochirurgické kliniky 1. LF UK v ÚVN v Praze. Dosud pracuje na Neurochirurgické klinice 3. LF UK ve FN Královské Vinohrady a na klinice ORL a chirurgie hlavy a krku 1. LF UK ve FN Motol. Po profesorech Z. Kuncovi a R. Petrovi, kteří v Československu neurochirurgii založili, se E. Zvěřina stal v 70. letech jedním z iniciátorů moderní mikroneurochirurgie u nás. V našich podmínkách úspěšně aplikoval techniku mikrochirurgického stehu nervů bez napětí. Jeho škola chirurgie periferních nervů pokračuje na Neurochirurgické klinice 3. LF UK. MUDr. J. Paleček a prof. J. Syka označili prof. Zvěřinu za zakladatele výzkumu a klinické neurofyziologie v neurochirurgii. V 60 letech se podílel na stanovení rychlosti vedení nervů u člověka a zavedl kvantitativní počítačové metody do hodnocení elektrofyziologických funkcí. Prof. D. Netuka zhodnotil jubilantovo 37leté působení na Neurochirurgické klinice 1. LF UK v ÚVN. V tvůrčím prostředí Neurochirurgické kliniky ÚVN v časech mezinárodní izolace po roce 1968 společně s dalšími progresivními neurochirurgy aplikovali zásady mikroneurochirurgie do většiny neurochirurgických operací na řadě našich klinik. Prof. Zvěřina byl mimo jiné jedním z prvních, kdo u nás úspěšně začal operovat v mozkovém kmeni. Operace kavernomů mozkového kmene se tak jeho zásluhou stala sice náročnou, avšak běžnou součástí neurochirurgického spektra operací. Prof. J. Plzák a prof. J. Betka vyzdvihli podíl prof. Zvěřiny na vzniku interdisciplinárního oboru chirurgie lební baze. Od roku 1990 se na jejím vzniku podílel nejen doma, ale i mezinárodně. Jubilant se v České republice i v zahraničí významně podílí na organizaci odborného života. Pravidelně přednáší na evropských a světových kongresech o aktuálních tématech, zejména o problematice operací neurinomů n. VIII., kterých sám provedl mnoho. Od roku 1990 byl spoluzakladatelem Společnosti pro neurovědy ČLS JEP, ve stejné době se stal místopředsedou a 21 let byl členem výboru ČLS JEP. Pracuje ve Světové federaci neurochirurgických a dalších společností. Přednášející vyzdvihli nejen odbornou úroveň laureáta, ale i jeho výtvarný, muzikální a sportovní talent. Hlavní předností ovšem zůstává jeho celoživotní empatický přístup k nemocným. Prof. E. Zvěřina se tak po prof. R. Petrovi a prof. V. Benešovi sen. stal třetím neurochirurgem, který obdržel Cenu J. E. Purkyně ČLS JEP. Profesor Zvěřina se i nadále podílí na výchově mladých adeptů neurochirurgie, kterým předává své dlouholeté zkušenosti v oboru. Jeho nasazení je obdivuhodné. Dodnes se účastní pohotovostních služeb ve FNKV, kde mladým neurochirurgům ukazuje jednotlivé postupy u akutních operací. Motivuje mladé chirurgy nejenom k profesní zdatnosti, ale také k publikační aktivitě v kvalitních časopisech. Kolektiv Neurochirurgické kliniky 3. LF UK přeje profesoru Zvěřinovi mnoho zdraví a síly do další činnosti k prospěchu neurochirurgie a také spoustu osobních úspěchů a spokojenosti.

Obr. 1. Prof. MUDr. E. Zvěřina, DrSc., FCMA s Cenou J. E. Purkyně 16. 6. 2021.

prof. MUDr. Pavel Haninec, CSc.